

Information Form
Calvin College, Heritage Hall Collections
For Guide to the Manuscript Collections

Name of Collection + dates: Spanderman, ^{Sacab} 1923-27

Type of Collection + possible dates: 5 letters photocopied.

Volume: Chicago - Hartington (Fr)

Occupation(s): Lawyer Spanderman - Louis Spanderman

Summary of Contents: Family news - deaths, sickness,
children's occupations etc

Gift of L. L. Spanderman
(Cover letter)

L.L.Spaanderman

Amelterhout 138
9703 EJ ASSEN

6 november 1987

Aan Mevrouw A.Galema

Korte Nieuwstraat 3A
9724 NL GRONINGEN

Geachte Mevrouw Galema,

Naar aanleiding van de oproep 'brieven van Hollandse emigranten' in het Centraal Weekblad, ontving ik van Mevrouw Niemeijer Uw adres.

Ik stuur U hierbij een vijftal brieven uit de jaren 1923 tot 1928, geschreven door Jacob Spaanderman, emigrant, aan zijn in Nederland (Harlingen) wonende broer Laas Spaanderman.

Jacob Spaanderman werd geboren 20-6-1860 in Harlingen. Hij overleed 28-3-1935 in Hollywood U.S.A. Op 12-10-1882 trouwde hij in Harlingen met Itske Wiersma (geboren 1864 in Harlingen, overleden 1954 in Hollywood).

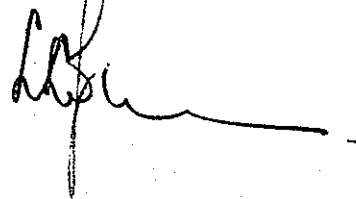
Het echtpaar vertrok in 1882 naar Grand Rapids; omstreeks 1890/1891 vestigden zij zich in Chicago.

Zij kregen acht kinderen; vier daarvan werden in Chicago geboren (Jet, 1891; Jacob Edward 1893; Ida Louise 1896 en Harold Cornelis 1899).

Het schijnt dat Jacob na zijn emigratie lange tijd niets van zich heeft laten horen; eerst in de twintiger jaren was er weer contact. Ook dat verliep evenwel. Eerst in 1967 zocht een nazaat weer contact met Nederland, de naam Spaanderman bleek 'veramerikaanst' te zijn tot Sparsman.

Misschien kunt U van een en ander gebruik maken. Mocht dat t.z.t. het geval zijn, dan zou ik het erg op prijs stellen om daarover nog eens iets te horen.

met vr. gr.

Chicago. 10 December 1927.

Uw geliefde Broeder en Zuster Familie
voor des. Heeren goed heil is het waarlijk
u begeren boven al de banden der liefde.
vrienden-klasse. Letteren te doen geworden
boven al. de vrede wel zijn Speidijte
nemen niet wetende. Wat de oorzaak is
in ver wonden ringen na dertiging. Zier
kerker inder dat ik de vrede hebbende.
shreeten in de maandt. of April 1927.
it weten de. dan tern het was niet. ver
n het Eristen: vest of ander. Heeren
calij maaker dien wij lief hebben eren
van harte vreesen door zijn weldaedig
n onder be wesen en nu glijden als.
t ik enig regelen van dae dende of het by
n be vekte. Paasch: vest in 1927 de vrede luut
ij van was. mee. het begin van elze. jaar
an H. glijde. Broeder van gezien vrede
worseling van toen. het nieuw jaar
op merking: maake dat het was een
borgen me. Zouk wat het jaar ons wilde
engen. door. Zien en door Leven in. ons
is op zin. den. Heere hebbende ons. gebeden
r hoord. en gien lust in onze dood.
uur veel droefheid door leed hebbende
het begin in Gebaar: toem. mijn
gste docter. Ida en. Klein. doogter
u. Kerriet. naar. haur Broeder: 2: 2: 2:
ek. and. Niet. Saus. naar. Calla vornia
r trok wat ons dien tijd veel leed bragt
g zien wij haur in ons bezit gehad. ten
e bragt. 9. Leven jaaren in een aller
f. Meesp. Zier. in Standig. boven al in Sho.
gemin of omgangen meest haur niet aende
wel zien zitten. waar wij. vele maalen tot. de
unen te Wogen als mede mijn geliefde vrede
Zier ter harte neemend. ik mee veel

vattende om die groote reis alleen te gaan
naar Callaver niet daar naar; toen het in het
Van Augustus. Zuerij. dagen of droef heel
volyde wat wij niet konden voor uit dien
jongste Leon Herold. Co. melius. werd.
plotseling ongesteld juist wilde uit gaan
mee. Zijn moeder. het was ver schrikkelij
geheel ver stanchloos. de Doctor was in
ge roepen. Zagen geveende ons te ver stuur
de ziekte. een komplete. of paralytische. Staat
niet de woorden vindend in de Hollandsche
taal. veel zijn hier ^{alle} door gevallen in de hert.
of dit jaar naar nu. 5. veef. maanden in de
bed. door gebragt hebben als de linker zijde
"uygen" ^{gevoel} ver draagt zijnde is. er. groote hoop
dat alles mee te uij keren als voorheen
in den jee die ge. leeft. of. 28. jaaren
aangezien dat mee. dertig jaaren. zijn.
wij menden te zaamen ge voegd. Zoo als
die leeftijd be. vikt is dan zijn daar
de volle krachten be. noomen door onze
geneesker. al heeft aas. ge. wend. en zegt
en slaapt he. goed. Decker goed ver uit ligt
dat de Heere ons kraat heeft ver. leend
waar wij benevend. mee. 8. eieren. en
Doctor. wij hem te huis hebben gehouden
in Abad. en mij. zelf hem op passen
in zijn noodigheid ver. vullen. daar
he. altijd. mee. ons te huis heeft ge. rees.
was het te vaernd en hard hem naar
en hospitaal te zenden niet waer
ten eerste maanden was zeer dwars
altheid aan. de. zijn. aan ge. zien mijn gl. va
het haar broaf ge. houden een groot. be. te. se.
te merken gant alles meer ge. makke. le.
hier neven. Als mede de. dende. dat de. Doct.
keeden morgen zeide dat wij een wiel stoel
kon den aan schaffen. wat ons voor nemens
en ons ten hoogsten ver. blijdende. en wij Zoo
wat tot ons. zelf. moegen koemen. wien
al Zoo mee. dende. dat mijn. Leon.

Wetende
Vrijen Oudste van de. Beelden en Cultuurnieuw
naar Ziene Zaken in orde gesteld hebbende is
naar huis te komen in Chicago onder Jony
clayton mee een yende om. Klein dochter of
Zijn nu mee ons te wist te waken en nu
mij zelf. een zwaare toe kouden heid vatte
het wilde over gaan. maar het eind in de vloer
bij de Vaden genoemd in vloer en erge
plee van Seinen. de yende heer, Schilde Zij
hoofd. en niet veel hoop gevende de. Heere
de mee de Seinen en de Doctt brengende in
geederam tot mij Zelfen Zoo wist in 5 du
de mijn heere te Zin. Stond toe Baud. aan
gezien. mijn. jauren in ayt neemende
wel wat zwak Zijn. veel. Curadie
wat wij. Wel noodig hebben in America
als daar is niet veel ruimte hier die zij
oud noemen op het maat schupp. ligt gebied
de noeg of dat je zegge maar. Wel gemeen
gl. Broeder! hoe gaet het mee u. Zelfen
als ook. nu jauren af neemen. Laat me
dat eens. werken als het u. be. liet. in. er
op Zigt is niet dese. brieven op wakkering. of
van leidende. aan clayton. nuur dit
vaten wij en gevoellen dat wij deel neer
in elkander. Voor Spoed wel Zijn boven al in
wroefheid en teer zindig. onstandig hee
niet waar je liet den. en nu gelieden kom
tot het eind of dit schrijven daar het mij
eenig Zins toe moed. niet teegen Staan
het mij. Gelyd schupp geeft al. al moet de
en ge voel. in mijn hart van mondt tot
mondt mee in den gert mee de vaden spre
meede help van pen. en in k ten laat te
als dese is ont vangen wil. het kerse veld
op handen Zijn niet wotende als nu. be
bevoor. 2k. Desem be. de. voor teefly
teid to in om. Heer en Zaulij nuur. w
gebooren in Beth Lehem. de vrede op aerd
uit gewoesen door. Engelen. Stem. men
waarlyk Zeggende in de menschen kinderen
wel te kuygen

en nu. gl. is er weder om een new
jaar in het vooruit zicht is. en 192
Leer Spoedig tot het einde volkoom
nou de ontvanger hebbende
is het onze hartewenske de Uwe de
Heeren Leegen en heil en wel zoo
fermoogen gemiten in dat jaar of 192
als mede met kinderen. bovend.

Wil Uwen Zoo. Geleefd Zijn om mijn
onsdaller. geliefde Zuster Broeder. en
Familië des Heeren Leegen te wens
ienkende haer en letter te doen
geworden aan gheen mij het eene
behoefte is en wordt ook. wederom
eenig neerds en wel Lein fermooogen
ontvanger, maar vergeet mij dit medel
aan gheen de mijn ongesteld heil
claar het tijt neerintom. truyt te verwer

Na geliefden. de Uwer allen van harte.
ge groet hebbende ons allen op new
aan de Uwer. allen liefde aan bevelen
en hand druk in den geert nog ma
ge groet. de Uwer lief hebbende.

Broederen. Zuster
alzo mijn Familië
Jaak. en Ida.

Spuander man

15 Jan 1922
Van Co. v. v. v.
grootte van
F. v. v. v. v.

Chicago
juni 21
1923

Geliefden Broederen en Zusteren en
kinderen.

Wij waren zeer verblijd
met ^{een} zulke goede tijding
van Holland t'ontvangen
o hoe dankbaar zouden wij
zijn om zulke een goeten gift
dat we geliefden noge allen in
het land der leefreunde zijn
o geliefden wij konden die haast
niet met dooyen vagen lezen.
wij hebben die wel 20 maal
gelezen o hoe verblijd waren
wij alen. geliefde ~~o~~ ~~o~~ ~~o~~
ik heb zoo meening maal
tegen Jacob gezegd. schijft
maar eens naar

2

u familie. als ik wil zien als
ik kan. ik heb geen hollands
ge schreeven. in 4 jaaren ik
zal myn best doen. waar het
moeylyk gaat voor de eerste maal
alles ging niet zoo goed in twee
jaaren. waar wij veel hebben ^{ge}
door gemaakt. met ziekte.
en Dood. wij hebben
8 kinderen gehad. waar van
6 leeven. wij hebben de
bijde uolsten verlooren:
onse Laurissa was 10 jaaren
vanen zij in den Ibeemel op
genoomen was. en ons Engelien
zij was 3 jaaren getrouwd

en het behaagde de heere
 moeder en kindje toen in den
 H. Heemel op te roepen.
 at een zeventigen leeftijd of
 29 jaaren. Lauries is nu
 Dood 30 jaaren. en
 onse Engeliend 88 jaaren.
 en geliefden wij kunnen het
 niet vergeten. maar God
 weet als best. o dat wij moogen
 in hem vertrouwen. dan kwam
 de verbitterde oorlog. dan moest
 Jakob ook een soldaat. geweest
 hij was voor oover een jaer
 in France. en onsen
 menschen en gebeden waaren
 Door God goedhijdt beantw

en is ingoede gezant hijdt
 te zuy gekoomen. dat was een
 luydshap. Paulus oudste zoon
 is getrouwd en heeft een
 goede vrouw en een Dochter
 15 jaaren oud. hij is een baas
 in een art fabriek. nu komt
 ons P Laas hij is in Californië
 hij heeft ook zeeven jaaren
 getrouwd geweest. toen hij
 zijn vrouw verloren heeft
 hij is 4 jaaren een wedenaar.
 hij werk in een schoene
 winkel. nu onse jet zij is getrouwd
 en heeft een goeden man. ^{zij}
 heeft ook een Dood-gebooren
 kind ~~geboren~~ gehad. dan komt

5

ons Ioda de jongest dochter
is ook getrouwd en heeft een
liefmeisje 2 jaars oud, en
zij woont met ons zij heeft
geen goede man. ~~Co & Co~~
Jacob en Corneelis zijn
nog ~~aan~~ niet getrouwd
Jacob went 30 jaars cor 24.

ik hoop geliefden dat
de uren het leesen hanen.
nu geliefde Broeder en zuster
en kinderen

een Ibaritelyke groete van
zij u liefhebende Zuster

en Tante
Ioda Spaandersman

Chicago. 9. September. 1923.

Leer geliefde Broeder. Zuster. Neffen en Nichten.

Door des. Heeren goedheid mogen wd. letteren.
beantwoorden het ver blijde ond. allen de ver-
welstand te vernemen als mede. de ten tijp als.
wij het hier noemen maar gelukkig het is als. Coe-
deide u moet maar geloven dat wd. het Zijn.
Studeerend. mede een. Strong. de groote glast-
kunde ik de verder aan y. Zigten beter uitmaken
het is zeker. mooi. niet tegen staande het is door
de andere plaats genomen in de jaaren voorbij niet
waar gl. wij hebben veel zeden om dankbaar
te Zijn Zoo de Heere welen wd. leven is onder aller.
begeerte de 24. September. thervindereen bijden
geliefde Broederen Zuster. ont vanyt door.
de zelfde een hand druk in den guffen.
under harten nemen deel in de ver. der jaer duff
dat wd. het nog. vele jaeren mogen vieren nu. gl.
eladutheren U mee. de wensch dat de Heere.
nog veel jaeren moge. worden gespaard.
de. viden. en onder als. de jögste. Zuster.
nu is onze bech dat de inhoud of mijne
rijten ver staan baren in de best of ge. vonden heid
de. de viden moge worden ont vangen
de. me. leed. te hooren dat de Batakweij
in u oom Doud. in andere handen is ge. vonden
ook. Roelof is gestorven in Zulk. een jeudig. bestijp
goede ver uit Zigten niet waar. en ook. U oom.
de. 75. jaeren dat de Heere. u geest en alles
zijn wd. en weisheid. doet is onder te voort
leven en sterren. niet. waar? Leer ver blijd
de viden bakte rij goed geest als ik in mijne
id. ook. in der zelfde werkende is mijne geduyten
tijden op ge. vonden als ge. letteren en ander. verteld aan ge. vonden.
an mijn. geboorte plaats tot. mij komen doet

en ook een weining van Chicago - en daar
waar veel is te zien om te bewonderen. Zedert
de automobile. was uit gevonden. hebben wij
veel gezien de plaatsen waer be dān en
be dātigen is waarlijk ongelooflijk bij vden
2de hebben hier 3. tri. miljoen menschen en
of. uit vden 10 hebben een machine- of
automobile de struuten zyn voor duy-
en. nuyt nooit. ledig, en het is haastig in
spoed. en meer spoed. een onder struuten
genoemd. michigan av. waar in een menist
262. automobiles. dooren voor bij quam is het en
wonder dat niet meer ongelukken plaats nu.
en nu mijn. gl. vrouw. veld. v. en. Dame
Luk doekje zenden en beloof in een ander
brief de vde. ook meer wat te schrijven
daar dit maal. te tijt het niet forluat
belovende de volgende tijt de vden het ee
en ander. of dit wondervol. land. te doen
ente louten meek delen en ook de vde.
ernij nieuws voor ons. hebbende hou
ik mij. aan bevelen. dat gij. spoedij.
Schrijven nu ons aler wil stand.
meldende. en ons. Op neu. in de vde
lijpde aan bevelende ontvangt onder
korte lijke groette van de vde. Gede.
lijp hebbende A. roeder. Jacob. en Lur.
geeft mijne groette. Spruunderme
aan vrienden en bekenden. STP

(2)

Veder mijn Troost heet wij
 Benig gehouden te sullen en
 Woorden te schrijven en nu
 Ge daan is mijn nu niet zoo
 G. Lug. Ge gaar en daar
 Het - 11. elst weer. In
 Hier ik mijn genood gweekt
 Voor dit maal te eindigen
 Het niet meer - mij hart
 Voor Heeren zeyende Uden
 Onder allen welstande
 melde.

en ons op. nu. in de
 Alen. Liefde. aan bevelende
 Noemen. Wij ons.
 G. Spaandenman
 gade. En Kinderen

(1)

Chicago, 20 Junii 1923
 Kinderen
 Leest geliefde Broeder. Zuster. en
 Door des. Heeren goedheid. moeg
 Ik mij weder dithen de Iude
 Geer. Welkommen ter blijvende
 Het teren te beend waarden
 Adankende voor. H. beengge
 Stellende bekend maaking in
 Harlingen en. Dankende door
 nog maul. U dankende door
 H. goed best. Corrieus. de
 Williston is kundig. in. Laken
 en Videre aanglegenheten. wij
 ook. ge beken het in ons. iduk
 Quamen teeden mijn vroude. en.
 ik zitten schrijven ge ducy.
 draagt toe. Schrijft dat
 toe. Spult ge dat wij hebben
 ook Broeder daan en gend
 ge sbeeden

3

en nu gelooft den koopende dat
de Uden dese in de besten, ge
Land heet mooge gerdorden.
Lele 6c Lidwaren en moeclyk
leden zijn nu. Willem wij
kopen op gekleurd ik ge staal
Ver blijd oter de toe komst
me kumber nu g'reyeld te
schrijven en der. gaurte wil ik
dat beloven en nu als pierke
lijde eland nog van aeng. zijt
ik dien ik wil duren
Betray, in de brief doen.
nog moemen dat een. Smap
Shot. I dan kunt ge onn
gelijke mis zien. on gstead
of. juen verleden. 1919.
dat ik Luas heb ge steerd
is. der leden. 1922

Chicago Augustus

1926

Geliefde Broeder en Zuster en kinderen
wij hebben uren lang brieven
in den besten welstand ontvangen
en waaren zeer verblijd dat u
allen gezond, zijn. wij waaren
zeer ongemust. wij danken onze
Heemelse Vader voor u allen
leeven en gezondheid. daar gelyk
geendag verby dat wij onsvader
vraagen voor de witten behoud
en gezondheid. wij hoopen
dat july niet zoo lang wagten
met schrijven. wij konden niet
begrepen wat er aan scheelde o
als wij elkander moog eens mochten
ontmoeten andere zijd of de jorden
wat zou dat heerlijk wesen
niet waar. wij wecten niet wat

2

Delieve God nog voor ons
dag heeft. laat ons ophem vertrouwen
hij wil hoor onnsyebeden en dat
de heer ons spraken kan. welgeliefden
wij zijn ook juistkeins gekomen
wij waren naar Grand Rapids
dats over twee hondert millen
met die ~~na~~ automobile. en alsoo
ansekinderen. die allen hebben
het zeer goed hebben der
eigene huizen en automobilen zoo
wij hebben een heel goede
Tijdschad en die waren zoo
blij met ons bezoek dat
zij handen haast niet wegkamen
welgeliefden hoe Low het red
weessen als wij in Holland
eens een bezoek bragten ik denk
wij moesten daar welblijfen niet
waar. nu gelieve. Broederes dus
wil ik den wien seker
toe allen. Ida bedanken

Voor het veldseteren staar
 mijn geliefde Maar zijn verjaar
 Ja dat God magy geffew ons
 noch te spaaren voor rampen
 en ongeluken. en dat jului magy
 weelerjaaren voor elkanster
 gesmaart mooyt blijven is onse
 Beelde van ons allen. wij hebbe
 veele snapshots genoomen als die
 goed uit koomen willen wij magy
 some stuurren. onse Jacob
 is ook naar California gesjovan
 en hij doet ook goed wij wonder
 ook graag naar California gaan
 wij van die koude winter. u
 maar dereis is 4 daagen en 4
 nachten maar de jongens reysjen
 It is zoo wonderwel.
 Wel geliefden wil ik steese
 eindigen met een handruk
 en een hoen in den geest
 Van oelen